

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

5 Ιουλίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2913

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 1020

Κανονισμός Ακροάσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων.

Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 22 έως 34Α του ν. 3891/2010 «Αναδιάρθρωση, εξυγίανση και ανάπτυξη του ομίλου ΟΣΕ και της ΤΡΑΙΝΟΣΕ και άλλες διατάξεις για το σιδηροδρομικό τομέα» (Α' 188), όπως ισχύει, και ειδικότερα την παρ. 19 του άρθρου 28 του εν λόγω νόμου.

2. Τις διατάξεις της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 85 του ν. 4199/2013 «Δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών, Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών και άλλες διατάξεις» (Α' 216).

3. Τις διατάξεις του ν. 4408/2016 «Εναρμόνιση της νομοθεσίας με την Οδηγία 2012/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2012 για τη δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου (ΕΕ L343/32 της 14.12.2012) και άλλες διατάξεις» (Α' 135), όπως ισχύει.

4. Τις διατάξεις του ν. 4632/2019 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2016/797, 2016/798 και 2016/2370 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α' 159), όπως ισχύει.

5. Τις διατάξεις του ν. 3911/2011 «Πιστοποίηση των μηχανοδηγών και άλλες διατάξεις» (Α' 12), όπως ισχύει.

6. Τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών.

7. Τις διατάξεις του ν. 3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού» (Α' 93), όπως ισχύει.

8. Τις διατάξεις του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184), όπως ισχύει.

9. Τις διατάξεις του ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45), όπως ισχύει.

10. Την υπό στοιχεία Δ4δ/οικ.89995/15.11.2018 κοινή υπουργική απόφαση «Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων (ΡΑΣ)» (Β' 5781).

11. Την υπ' αρ. 1020/09.06.2021 απόφαση της Ολομέλειας της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων, με την οποία εγκρίθηκε η έκδοση του παρόντος Κανονισμού.

12. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Εκδίδει τον παρόντα Κανονισμό, οι διατάξεις του οποίου έχουν ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής

Η Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων (ΡΑΣ) διενεργεί ακροάσεις, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν έγγραφης καταγγελίας οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, για τη διερεύνηση παραβάσεων των διατάξεων της σιδηροδρομικής νομοθεσίας, καθώς και για κάθε άλλη περίπτωση η οποία εμπίπτει στις αρμοδιότητές της κατά τις διατάξεις του ν. 3891/2010 και της κείμενης νομοθεσίας, όπως εκάστοτε ισχύουν, και επιβάλλει, όπου κρίνει απαραίτητο, τις προβλεπόμενες κυρώσεις και μέτρα.

Άρθρο 2 Σκοπός - Αντικείμενο της διαδικασίας ακρόασης

1. Η διαδικασία ακρόασης έχει ως σκοπό το σχηματισμό πλήρους και ακριβούς εικόνας από τη ΡΑΣ για γεγονότα, καταστάσεις και στοιχεία σχετικά με υπόθεση η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητά της, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2. Η διαδικασία ακρόασης έχει ως αντικείμενο, ιδίως, τη διαπίστωση εάν έχουν λάβει χώρα:

α) παραβάσεις των διατάξεων του ν. 3891/2010 και της εν γένει σιδηροδρομικής νομοθεσίας, όπως εκάστοτε ισχύουν, καθώς και κάθε άλλη περίπτωση παράβασης κανόνων, ο έλεγχος της τήρησης των οποίων υπάγεται στην αρμοδιότητα της ΡΑΣ κατά τις κείμενες διατάξεις, όπως εκάστοτε ισχύουν,

β) παραβάσεις συστάσεων της ΡΑΣ για συμμόρφωση με διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας,

γ) παραβάσεις όρων των χορηγούμενων αδειών, πιστοποιητικών, εγκρίσεων, πιστοποιήσεων και αναγνωρίσεων που χορηγεί η ΡΑΣ σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα,

δ) παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται στο δεύτερο μέρος του ν. 4632/2019 (Α' 159).

ε) παραβάσεις των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 1371/2007 σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών,

στ) παραβάσεις των διατάξεων του ν. 3911/2011 σχετικά με την πιστοποίηση μηχανοδηγών,

ζ) παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού στην αγορά των σιδηροδρομικών υπηρεσιών,

η) παράλειψη παροχής ή μη προσήκουσα παροχή πληροφοριών, έπειτα από σχετικό νόμιμο αίτημα της ΡΑΣ.

3. Εφόσον διαπιστώνεται ότι έχει λάβει χώρα σχετική παράβαση, η ΡΑΣ επιβάλλει, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, τις εκάστοτε προβλεπόμενες κυρώσεις και μέτρα.

Άρθρο 3

Όργανα ακρόασης

1. Οι ακρόασεις διεξάγονται είτε από την Ολομέλεια της ΡΑΣ, είτε από τριμελή ή πενταμελή, ανάλογα με τη σπουδαιότητα του εξεταζόμενου ζητήματος, Επιτροπή, η οποία αποτελείται από ένα (1) τουλάχιστον μέλος της Ολομέλειας της ΡΑΣ και μέλη του λοιπού προσωπικού της ΡΑΣ (Επιτροπή Ακρόασης).

2. Το όργανο ακρόασης ορίζεται με πράξη του Προέδρου ή, σε περίπτωση κωλύματος αυτού, του Αντιπροέδρου της ΡΑΣ. Σε περίπτωση που ως όργανο ακρόασης ορίζεται ειδική Επιτροπή Ακρόασης, με την ίδια πράξη ορίζεται ο πρόεδρος και τα μέλη (τακτικά και αναπληρωματικά) της Επιτροπής αυτής.

3. Με την πράξη ορισμού του οργάνου ακρόασης, ορίζεται και ο Γραμματέας αυτού, καθώς και ο αναπληρωτής του, που είναι μέλη του προσωπικού της ΡΑΣ.

4. Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, η ορισθείσα Επιτροπή Ακρόασης, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα, δυσκολία ή ιδιαιτερότητα της εξεταζόμενης υπόθεσης, δύναται να εισηγηθεί στον Πρόεδρο της ΡΑΣ την παραπομπή της υπόθεσης αυτής στην Ολομέλεια της ΡΑΣ. Εφόσον η υπόθεση παραπεμφθεί στην Ολομέλεια, επαναλαμβάνεται ενώπιον αυτής η μέχρι το χρονικό σημείο της παραπομπής κινηθείσα διαδικασία.

5. Η Ολομέλεια της ΡΑΣ, με απόφασή της, δύναται να συγκροτεί μία ή περισσότερες Διαρκείς Επιτροπές Ακρόασεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο.

6. Ο Πρόεδρος της ΡΑΣ δύναται με πράξη του να ορίσει, ως όργανο ακρόασης της υπόθεσης, μια ήδη συγκροτηθείσα Διαρκή Επιτροπή Ακρόασεων, εφόσον κρίνει ότι η σχετική υπόθεση εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής αυτής.

Άρθρο 4

Διαρκείς Επιτροπές Ακρόασεων

1. Η Ολομέλεια της ΡΑΣ δύναται να συγκροτεί, με απόφασή της, μία ή περισσότερες τριμελείς ή πενταμελείς Διαρκείς Επιτροπές Ακρόασεων, στις οποίες παραπέμπει συγκεκριμένες κατηγορίες υποθέσεων ή υποθέσεις με ομοειδή χαρακτηριστικά.

2. Στις Διαρκείς Επιτροπές Ακρόασεων μετέχει τουλάχιστον ένα (1) μέλος της Ολομέλειας της ΡΑΣ και μέλη του λοιπού προσωπικού της ΡΑΣ.

3. Με την απόφαση συγκρότησης Διαρκούς Επιτροπής Ακρόασεων ορίζεται ο πρόεδρος και τα μέλη (τακτικά και αναπληρωματικά) της Επιτροπής. Επίσης, ορίζεται και ο Γραμματέας της Επιτροπής, καθώς και ο αναπληρωτής αυτού, που είναι μέλη του προσωπικού της ΡΑΣ.

4. Για τη διαδικασία ενώπιον των Διαρκών Επιτροπών Ακρόασεων εφαρμόζονται, κατά τα λοιπά, οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

5. Εφόσον ως όργανο ακρόασης μιας υπόθεσης έχει οριστεί Διαρκής Επιτροπή Ακρόασεων, η εν λόγω Επιτροπή δύναται, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας και λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα, δυσκολία ή ιδιαιτερότητα της εξεταζόμενης υπόθεσης, να εισηγηθεί στον Πρόεδρο της ΡΑΣ την παραπομπή της υπόθεσης αυτής στην Ολομέλεια της ΡΑΣ ή σε ειδική Επιτροπή Ακρόασης. Εφόσον η υπόθεση παραπεμφθεί στην Ολομέλεια ή σε ειδική Επιτροπή Ακρόασης, επαναλαμβάνεται ενώπιον του οργάνου αυτού η μέχρι το χρονικό σημείο της παραπομπής κινηθείσα διαδικασία.

Άρθρο 5

Αυτεπάγγελτη έρευνα

1. Η ΡΑΣ μπορεί να επιλαμβάνεται αυτεπαγγέλτως κάθε θέματος το οποίο, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, εμπίπτει στην αρμοδιότητά της.

2. Η Ολομέλεια της ΡΑΣ ή το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο, αποφασίζει τη διεξαγωγή αυτεπάγγελτης έρευνας, συνεκτιμώντας τη σοβαρότητα και την ιδιαιτερότητα του ζητήματος, τις ανάγκες της σιδηροδρομικής αγοράς, την ασφάλεια των σιδηροδρομικών μεταφορών καθώς και τις σχετικές ενδείξεις ή στοιχεία που έχει ήδη στη διάθεσή της η Αρχή.

3. Με την απόφαση για τη διενέργεια αυτεπάγγελτης έρευνας προσδιορίζεται και το ειδικό αντικείμενο αυτής, καθώς και οι λόγοι οι οποίοι επιβάλλουν τη διενέργειά της.

4. Αντίγραφο της απόφασης για τη διενέργεια αυτεπάγγελτης έρευνας κοινοποιείται στην ελεγχόμενη επιχείρηση, πρόσωπο ή φορέα το αργότερο με τη διενέργεια της πρώτης ερευνητικής πράξης.

5. Η έρευνα διενεργείται από μέλη της Ολομέλειας της ΡΑΣ ή στελέχη του προσωπικού των αρμόδιων υπηρεσιακών μονάδων της ΡΑΣ, ανάλογα με τις ειδικές αρμοδιότητες των εν λόγω μονάδων, οι οποίες ορίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΣ, όπως εκάστοτε ισχύει. Μετά το πέρας της έρευνας, συντάσσεται πόρισμα με σχετική εισήγηση, μέσω του Προέδρου, στην Ολομέλεια της ΡΑΣ για την ενεργοποίηση ή μη της διαδικασίας ακρόασης.

Άρθρο 6

Καταγγελία

1. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει στη ΡΑΣ έγγραφη καταγγελία σχετικά με παράβαση από τις αναφερόμενες στην παρ. 2 του άρθρου 2, του παρόντος, καθώς και για κάθε άλλο θέμα το οποίο

εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Αρχής, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

2. Η καταγγελία καταχωρίζεται σε ηλεκτρονικό βιβλίο και αξιολογείται από τη ΡΑΣ, η οποία, κατά περίπτωση, ζητεί σχετικές πληροφορίες και στοιχεία και αρχίζει διαβουλεύσεις με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη το αργότερο εντός ενός (1) μήνα από την παραλαβή της καταγγελίας. Για το σκοπό αυτό, η καταγγελία διαβιβάζεται, με πράξη του Προέδρου της ΡΑΣ, στην αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα της ΡΑΣ. Μετά τη διεξαγωγή σχετικής έρευνας, συντάσσεται πόρισμα με σχετική εισήγηση και υποβάλλεται στον Πρόεδρο της ΡΑΣ.

3. Αν από την αξιολόγηση της υποβληθείσας καταγγελίας και των λοιπών στοιχείων και ισχυρισμών δεν προκύπτουν ενδείξεις παράβασης, ή αν η καταγγελία κρίνεται προδήλως απαράδεκτη ή αβάσιμη ή αόριστη ή ότι έχει ασκηθεί καταχρηστικά, η Ολομέλεια της ΡΑΣ θέτει την καταγγελία, με απόφασή της, στο αρχείο. Σε διαφορετική περίπτωση, η Ολομέλεια της ΡΑΣ διατηρεί την ευχέρεια να αναπέμψει, με απόφασή της, την υπόθεση στην αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα της ΡΑΣ προς περαιτέρω έρευνα, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο. Κατόπιν της ολοκλήρωσης της περαιτέρω έρευνας, συντάσσεται νέο πόρισμα με σχετική εισήγηση και υποβάλλεται στον Πρόεδρο της ΡΑΣ.

4. Καταγγελίες αναφορικά με ζητήματα τα οποία δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΡΑΣ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ως εκάστοτε ισχύει, τίθενται στο αρχείο με πράξη του Προέδρου της ΡΑΣ εντός πέντε (5) μηνών από την υποβολή τους. Εάν κατά την αξιολόγηση προκύψει ότι η υποβληθείσα καταγγελία εμπίπτει στις αρμοδιότητες άλλης διοικητικής ή δικαστικής αρχής, η Ολομέλεια της ΡΑΣ οφείλει να διαβιβάσει την εν λόγω καταγγελία στα αρμόδια όργανα εντός της ανωτέρω προθεσμίας των πέντε (5) μηνών.

5. Η Ολομέλεια της ΡΑΣ, με απόφασή της, μπορεί να καθιερώσει σύστημα κριτηρίων για την κατά προτεραιότητα εξέταση συγκεκριμένων καταγγελιών, συνεκτιμώντας τη σοβαρότητα ή ιδιαιτερότητα ή τον επείγοντα χαρακτήρα των προς εξέταση υποθέσεων.

Άρθρο 7

Αιτήματα παροχής πληροφοριών

1. Για το σκοπό της διερεύνησης των υποθέσεων οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον της ΡΑΣ είτε στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης έρευνας είτε κατόπιν καταγγελίας, ο Πρόεδρος της ΡΑΣ ή ο εξουσιοδοτημένος από αυτόν Αντιπρόεδρος ή η αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα, μπορεί να ζητά εγγράφως πληροφορίες, έγγραφα ή οποιαδήποτε άλλα στοιχεία από επιχειρήσεις, ενώσεις επιχειρήσεων ή άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή φορείς ή δημόσιες ή άλλες αρχές.

2. Στο εν λόγω έγγραφο αναφέρεται η νομική βάση και ο σκοπός του αιτήματος, η τασσόμενη προθεσμία για την υποβολή των σχετικών πληροφοριών, εγγράφων και στοιχείων, η οποία δεν μπορεί να είναι βραχύτερη των πέντε (5) ημερών, καθώς και οι προβλεπόμενες κυρώσεις που επισύρει η μη συμμόρφωση προς την υποχρέωση παροχής πληροφοριών.

3. Οι αποδέκτες του αιτήματος παροχής πληροφοριών υποχρεούνται σε άμεση, πλήρη και ακριβή παροχή των πληροφοριών, εγγράφων ή στοιχείων που ζητούνται, με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων περί υποχρέωσης εχεμύθειας ή τραπεζικού απορρήτου.

4. Δεν έχουν υποχρέωση παροχής πληροφοριών τα φυσικά πρόσωπα που δεν εξετάζονται ως μάρτυρες σε ποινικές δίκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 8

Ενεργοποίηση της διαδικασίας ακρόασης

Έπειτα από υποβληθείσα καταγγελία ή αυτεπάγγελτη έρευνα, η αρμόδια για τη διερεύνηση της υπόθεσης υπηρεσιακή μονάδα της Αρχής εισηγείται, μέσω του Προέδρου της ΡΑΣ, στην Ολομέλεια της ΡΑΣ για την ενεργοποίηση ή μη της διαδικασίας ακρόασης.

Άρθρο 9

Απόφαση κλήσης σε ακρόαση - Ορισμός οργάνου ακρόασης

1. Η διαδικασία ακρόασης κινείται με απόφαση της Ολομέλειας της ΡΑΣ, εφόσον διαπιστωθεί ανάγκη διεξαγωγής της (απόφαση κλήσης σε ακρόαση).

2. Κατόπιν της απόφασης κλήσης σε ακρόαση, ο Πρόεδρος της ΡΑΣ ορίζει, με πράξη του, το όργανο της ακρόασης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 10

Πράξη διεξαγωγής ακρόασης - Κλήτευση

1. Εφόσον αποφασιστεί η διενέργεια ακρόασης κατά το προηγούμενο άρθρο, ο Πρόεδρος της ΡΑΣ ή, σε περίπτωση κωλύματός του, ο Αντιπρόεδρος, εκδίδει πράξη στην οποία ορίζεται το θεματικό αντικείμενο, το αρμόδιο όργανο, καθώς και ο τόπος και ο χρόνος διεξαγωγής της ακρόασης (πράξη διεξαγωγής ακρόασης).

2. Η πράξη διεξαγωγής ακρόασης επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή άλλο δημόσιο όργανο στα καλούμενα πρόσωπα, επέχοντας θέση κλήτευσης προς εμφάνιση ενώπιον του αρμόδιου οργάνου ακρόασης.

3. Η πράξη διεξαγωγής ακρόασης κοινοποιείται στα καλούμενα πρόσωπα τουλάχιστον επτά (7) ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημερομηνία της ακρόασης.

4. Τα καλούμενα πρόσωπα αυτοπροσώπως ή οι πληρεξούσιοί τους, με ειδική προς τούτο πληρεξουσιότητα, μπορούν να παραιτούνται από την προθεσμία κλήτευσης ή να ζητούν τη σύντμησή της με έγγραφη αίτησή τους ενώπιον της Αρχής, ακόμα και πριν την επίδοση σε αυτά της πράξης διεξαγωγής ακρόασης. Εφόσον τα καλούμενα πρόσωπα είναι περισσότερα, απαιτείται παραίτηση από τη νόμιμη προθεσμία κλήτευσης ή αίτηση σύντμησης αυτής από όλα τα εν λόγω πρόσωπα. Επί της αίτησης σύντμησης αποφασίζει ο Πρόεδρος της ΡΑΣ ή, σε περίπτωση κωλύματος αυτού, ο Αντιπρόεδρος. Σε περίπτωση παραίτησης από την προθεσμία κλήτευσης ή αποδοχής αίτησης σύντμησης, η τυχόν νέα ημερομηνία ακρόασης ανακοινώνεται στα καλούμενα πρόσωπα με κάθε πρόσφορο τρόπο.

5. Σε περίπτωση παράλειψης, μη προσήκουσας ή μη εμπρόθεσμης κλήτευσης του καθ' ου η πράξη διεξαγωγής ακρόασης προσώπου, το πρόσωπο αυτό, εφόσον δεν παραστάθηκε στη συζήτηση της υπόθεσης, έχει δικαίωμα να υποβάλει στη ΡΑΣ αίτηση επανασυζήτησης της υπόθεσης. Η αίτηση υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτό της σχετικής απόφασης της ΡΑΣ επί της υπόθεσης. Επί της αίτησης αποφαινεται η Ολομέλεια της ΡΑΣ με αιτιολογημένη απόφασή της εντός τριάντα (30) ημερών.

Άρθρο 11

Απόρρητα στοιχεία -

Εμπιστευτική εκδοχή εγγράφων -

Πρόσβαση στο φάκελο

1. Τα συναφή με συγκεκριμένη υπόθεση στοιχεία τα οποία συλλέγει η αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα της ΡΑΣ κατά τη διερεύνηση της υπόθεσης αυτής, είτε στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης έρευνας είτε κατόπιν καταγγελίας, αποτελούν τμήμα του φακέλου της υπόθεσης. Σε περίπτωση συνεξέτασης υποθέσεων σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος Κανονισμού, οι σχετικοί φάκελοι συνενώνονται, ενώ σε περίπτωση χωρισμού υποθέσεων σύμφωνα με το ίδιο ως άνω άρθρο, ο σχετικός φάκελος διαχωρίζεται.

2. Στις περιπτώσεις υποβολής ή συλλογής πληροφοριών και εγγράφων, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία υποβάλλουν ή από τα οποία συλλέγονται οι πληροφορίες και έγγραφα, προσδιορίζουν, με αιτιολογημένη αίτησή τους (αίτημα εμπιστευτικής αντιμετώπισης), τις πληροφορίες, τα έγγραφα ή τα μέρη των εγγράφων που περιέχουν απόρρητα στοιχεία, και τα προσκομίζουν σε χωριστή μη εμπιστευτική εκδοχή.

3. Σε περίπτωση διαφωνίας (εν όλω ή εν μέρει) με το αίτημα εμπιστευτικής αντιμετώπισης, η ΡΑΣ γνωστοποιεί εγγράφως στον αιτούντα την πρόθεση της Υπηρεσίας για αποκάλυψη των επίμαχων πληροφοριών ή εγγράφων, εκθέτει τους σχετικούς προς τούτο λόγους και τάσσει προθεσμία εντός της οποίας ο αιτών μπορεί να υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του. Εάν μετά την υποβολή των απόψεων του αιτούντος εξακολουθεί να υφίσταται διαφωνία, ο Πρόεδρος της ΡΑΣ, ή, σε περίπτωση κωλύματος αυτού, ο Αντιπρόεδρος, αποφασίζει για το χαρακτηρισμό των επίμαχων πληροφοριών ή εγγράφων ως απόρρητων ή μη.

4. Οι πληροφορίες, τα έγγραφα και τα μέρη των εγγράφων για τα οποία δεν υποβλήθηκε αιτιολογημένο αίτημα εμπιστευτικής αντιμετώπισης ή τα οποία δεν προσκομίστηκαν σε χωριστή, μη εμπιστευτική εκδοχή, θεωρούνται ως μη απόρρητα. Στην περίπτωση αυτή, ο Πρόεδρος της ΡΑΣ ή, σε περίπτωση κωλύματος αυτού, ο Αντιπρόεδρος, δύναται, κατά τη διακριτική του ευχέρεια, να χαρακτηρίσει κατ' εξαίρεση πληροφορίες, έγγραφα ή μέρη εγγράφων ως απόρρητα.

5. Τα πρόσωπα κατά των οποίων κινείται η διαδικασία ακρόασης έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα μη απόρρητα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, μετά την κοινοποίηση σε αυτά της πράξης διεξαγωγής ακρόασης, κατόπιν

σχετικού αιτήματος. Τα πρόσωπα αυτά δύνανται, με ειδικά αιτιολογημένο αίτημά τους, να ζητήσουν πρόσβαση και σε απόρρητα στοιχεία του φακέλου, εφόσον η πρόσβαση στα στοιχεία αυτά είναι απολύτως αναγκαία για την άσκηση των δικαιωμάτων άμυνάς τους. Ο Πρόεδρος της ΡΑΣ ή, σε περίπτωση κωλύματος αυτού, ο Αντιπρόεδρος, μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας, αποφαινεται επί του εν λόγω αιτήματος και η απόφασή του γνωστοποιείται στον αιτούντα.

6. Τα πρόσωπα κατά των οποίων στρέφεται καταγγελία δύνανται να λάβουν αντίγραφο της μη εμπιστευτικής εκδοχής της καταγγελίας και πριν από την κοινοποίηση σε αυτά της πράξης διεξαγωγής ακρόασης, κατόπιν έγγραφου αιτήματός τους και εφόσον δεν δυσχεραίνεται η διερεύνηση της υπόθεσης.

7. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία υπέβαλαν καταγγελία έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα μη απόρρητα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης μετά την κοινοποίηση σε αυτά της πράξης διεξαγωγής ακρόασης.

8. Οι τρίτοι δεν έχουν δικαίωμα πρόσβασης στους φακέλους των υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον της Αρχής. Κατά τα λοιπά, ως προς τα πρόσωπα αυτά εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, όπως εκάστοτε ισχύει).

9. Το δικαίωμα πρόσβασης στα στοιχεία του φακέλου ασκείται, μετά από έγγραφο αίτημα του ενδιαφερόμενου προσώπου: α) με μελέτη των στοιχείων στα γραφεία της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας της Αρχής, ή β) με χορήγηση αντιγράφων, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, με δαπάνη του αιτούντος την πρόσβαση.

10. Ως απόρρητα, στα οποία δεν παρέχεται κατ' αρχήν πρόσβαση, θεωρούνται και τα εσωτερικά έγγραφα των υπηρεσιακών μονάδων της ΡΑΣ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και άλλων (εθνικών, υπερεθνικών ή αλλοδαπών) Αρχών, καθώς και η αλληλογραφία μεταξύ της ΡΑΣ και των Αρχών αυτών ή άλλων υπηρεσιών.

11. Εφόσον, κατά τη σύνταξη της πράξης διεξαγωγής ακρόασης, κρίνεται απαραίτητη από τη ΡΑΣ η αναφορά σε απόρρητα στοιχεία, αυτό γνωστοποιείται στον Πρόεδρο της ΡΑΣ, ο οποίος, με αιτιολογημένη απόφασή του, καθορίζει αν και ποια, στο βαθμό που κρίνεται απολύτως αναγκαίο, από τα εν λόγω στοιχεία θα περιληφθούν τελικά σε αυτήν. Τα αναφερόμενα στην πράξη διεξαγωγής ακρόασης στοιχεία έκτοτε αποβάλλουν τον απόρρητο χαρακτήρα τους.

12. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια και οι καταθέσεις που συλλέγονται στο πλαίσιο ορισμένης υπόθεσης μπορούν να είναι προσβάσιμα μόνο ως προς το περιεχόμενό τους, τηρουμένων των ρυθμίσεων περί απόρρητων στοιχείων. Τα εν λόγω ερωτηματολόγια και καταθέσεις μπορούν να μην είναι προσβάσιμα ως προς την ταυτότητα των προσώπων που απάντησαν ή κατέθεσαν, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του κινδύνου τυχόν αντιποίνων εναντίον των προσώπων αυτών.

13. Επί ενστάσεων δικηγορικού απορρήτου αναφορικά με έγγραφα τα οποία έχουν συλλεγεί και σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ του υποβάλλοντος την ένσταση και της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας της ΡΑΣ, αποφαινεται ο Πρόεδρος της ΡΑΣ ή, σε περίπτωση κωλύματος αυτού, ο Αντιπρόεδρος.

Άρθρο 12

Κατάθεση υπομνημάτων

1. Τα καλούμενα σε ακρόαση πρόσωπα έχουν δικαίωμα να καταθέσουν στο πρωτόκολλο της ΡΑΣ, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής της ακρόασης, έγγραφο υπόμνημα, με το οποίο διατυπώνουν τις απόψεις τους, δηλώνουν εάν επιθυμούν να ασκήσουν το δικαίωμα προφορικής ακρόασης, ανακοινώνουν το όνομα του νόμιμου εκπροσώπου τους και ανακοινώνουν τα ονόματα και την ιδιότητα των μαρτύρων που τυχόν επιθυμούν να εξετασθούν, καθώς και το αντικείμενο επί του οποίου θα εξετασθούν, αιτιολογώντας ειδικώς την ανάγκη εξέτασής των μαρτύρων αυτών ενώπιον του οργάνου ακρόασης. Το υπόμνημα και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα υποβάλλονται σε δύο (2) αντίγραφα έκαστο, ενώ οι χωριστές μη εμπιστευτικές εκδόσεις αυτών σε τόσα αντίγραφα όσα είναι και τα μέρη της υπόθεσης. Τόσο το υπόμνημα και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, όσο και οι χωριστές, μη εμπιστευτικές εκδόσεις αυτών υποβάλλονται και σε ηλεκτρονική μορφή. Ο αριθμός των μαρτύρων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει για κάθε μέρος τους τρεις (3). Το όργανο ακρόασης διατηρεί την ευχέρεια να αρνηθεί την εξέταση μαρτύρων ή να περιορίσει τον αριθμό τους με απόφασή του, η οποία λαμβάνεται και κατά τη συζήτηση της υπόθεσης.

2. Κάθε καλούμενο πρόσωπο δικαιούται να λάβει αντίγραφα των υπομνημάτων των λοιπών καλούμενων προσώπων, καθώς και των σχετικών εγγράφων που αυτά έχουν προσκομίσει, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 11 του παρόντος Κανονισμού.

3. Σε περιπτώσεις παραίτησης από την προθεσμία κλήτευσης ή σύντμησης της προθεσμίας αυτής κατόπιν αιτήματος των μερών σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 4, του παρόντος, οι προθεσμίες κατάθεσης υπομνημάτων καθορίζονται, κατά περίπτωση, από τον Πρόεδρο της ΡΑΣ, και ανακοινώνονται στους ενδιαφερόμενους με κάθε πρόσφορο μέσο.

4. Τα καλούμενα πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος, με έγγραφο και ειδικά αιτιολογημένο αίτημα, παράταση της προθεσμίας για υποβολή υπομνήματος. Επί του αιτήματος αυτού αποφασίζει ο Πρόεδρος της ΡΑΣ. Σε περίπτωση αποδοχής του αιτήματος, η νέα προθεσμία ανακοινώνεται στα μέρη με κάθε πρόσφορο τρόπο.

5. Το αρμόδιο όργανο ακρόασης σε κάθε περίπτωση διατηρεί την ευχέρεια να αποφασίσει τη διενέργεια ή μη προφορικής ακρόασης και μπορεί, με απόφασή του, να τάσσει προθεσμία για την υποβολή μόνο εγγράφων υπομνημάτων και στοιχείων από τα καλούμενα πρόσωπα (έγγραφη διαδικασία). Στην περίπτωση αυτή, το όργανο ακρόασης δύναται, κατά την κρίση του, να καλεί τα μέρη να αναπτύξουν και προφορικά, ενώπιόν του, τους ισχυρισμούς τους, είτε πριν είτε μετά την υποβολή υπομνήματος, συνεκτιμώντας τη σοβαρότητα, ιδιαιτερότητα ή δυσχέρεια της συγκεκριμένης υπόθεσης.

Άρθρο 13

Παρέμβαση - Κλήτευση τρίτων

1. Ο Πρόεδρος της ΡΑΣ (ή, σε περίπτωση κωλύματος

αυτού, ο Αντιπρόεδρος) ή το αρμόδιο όργανο ακρόασης δύναται να κλητεύσει στη συζήτηση οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο, εφόσον κρίνεται ότι η συμμετοχή του θα συμβάλει στη διερεύνηση της υπόθεσης.

2. Οποιοσδήποτε τρίτος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ο οποίος καλείται να μετέχει στη διαδικασία ακρόασης ή λαμβάνει γνώση αυτής, μπορεί να υποβάλει υπόμνημα αναφορικά με υπόθεση που εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον του αρμόδιου οργάνου ακρόασης της ΡΑΣ, το αργότερο έως τρεις (3) ημέρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία ακρόασης. Ως προς τον τρόπο υποβολής του εν λόγω υπομνήματος εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 12, παράγραφος 1, του παρόντος Κανονισμού.

3. Το υπόμνημα κατατίθεται στο πρωτόκολλο της ΡΑΣ και αποτελεί στοιχείο του φακέλου της υπόθεσης. Κάθε καλούμενο σε ακρόαση πρόσωπο έχει δικαίωμα λήψης αντιγράφου του υπομνήματος, καθώς και των τυχόν συνημμένων σε αυτό εγγράφων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 11 του παρόντος Κανονισμού.

4. Εφόσον ο τρίτος που υπέβαλε υπόμνημα κατά την παράγραφο 2 δεν έχει κλητευθεί στη συζήτηση και θεμελιώνει έννομο συμφέρον, μπορεί να ζητήσει την παρουσία του κατά την προφορική ακρόαση. Επί του αιτήματος αυτού αποφαινεται το αρμόδιο όργανο ακρόασης το αργότερο κατά την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης.

Άρθρο 14

Αναβολή συζήτησης

1. Αναβολή της προσδιορισθείσας συζήτησης χωρεί μόνο κατόπιν αυτεπάγγελτης απόφασης του αρμόδιου οργάνου ακρόασης ή για σοβαρό λόγο, κατόπιν έγγραφης και προσηκόντως αιτιολογημένης αίτησης καλούμενου προσώπου, υποβαλλόμενης έως την προηγούμενη της ακρόασης εργάσιμη ημέρα, επί της οποίας αποφασίζει ο Πρόεδρος του οργάνου ακρόασης. Η σχετική απόφαση, η οποία πρέπει να είναι αιτιολογημένη, ανακοινώνεται στα καλούμενα πρόσωπα με κάθε πρόσφορο μέσο.

2. Αίτημα για την αναβολή της συζήτησης είναι δυνατόν να υποβληθεί και προφορικά κατά την έναρξη της συζήτησης ενώπιον του οργάνου ακρόασης, μόνο, ωστόσο, εφόσον συντρέχει εξαιρετικά σοβαρός και απρόοπτος λόγος. Επί του αιτήματος αυτού αποφαινεται αμέσως και αιτιολογημένα το όργανο ακρόασης.

3. Η συζήτηση αναβάλλεται υποχρεωτικά σε περίπτωση παράλειψης κλήτευσης ή μη νόμιμης ή μη εμπρόθεσμης κλήτευσης οποιουδήποτε καλούμενου σε ακρόαση προσώπου, εκτός εάν αυτό παρίσταται κατά τη συζήτηση και δεν αντιλέγει.

4. Σε περίπτωση απουσίας κληθέντος προσώπου παρά τη νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευσή του, η υπόθεση συζητείται χωρίς την παρουσία του. Σε περίπτωση που το όργανο ακρόασης κρίνει απαραίτητη την παρουσία αυτού ή οποιουδήποτε άλλου απόντος προσώπου το οποίο κλητεύθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα, η συζήτηση αναβάλλεται σε νέα ημερομηνία, με νέα κλήτευση των απόντων προσώπων.

5. Σε κάθε περίπτωση αναβολής της συζήτησης, ορίζεται νέα ημερομηνία συζήτησης, η οποία γνωστοποιείται

με κάθε πρόσφορο τρόπο στα μέρη. Νέα κλήτευση χωρεί μόνο ως προς τα πρόσωπα τα οποία δεν παραστάθηκαν κατά την αρχικά ορισθείσα ημερομηνία διεξαγωγής της ακρόασης.

Άρθρο 15

Έκθεμα

1. Οι εισαγόμενες προς συζήτηση υποθέσεις αναγράφονται σε έκθεμα, το οποίο καταρτίζει για κάθε συνεδρίαση του αρμόδιου οργάνου ακρόασης ο Γραμματέας αυτού. Ο Γραμματέας μεριμνά και για την ανάρτηση του εκθέματος έξω από την αίθουσα συνεδριάσεων την ημέρα της συζήτησης.

2. Δεν προκαλεί ακυρότητα της διαδικασίας η μη ανάρτηση του εκθέματος ή η παράλειψη μνείας σε αυτό συγκεκριμένης υπόθεσης ή η, κατά την κρίση του οργάνου ακρόασης, αλλαγή της σειράς συζήτησης των εξεταζόμενων υποθέσεων σε συγκεκριμένη συνεδρίαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Άρθρο 16

Διενέργεια ακρόασης

1. Η ακρόαση διεξάγεται ενώπιον του, κατά το άρθρο 3 του παρόντος, αρμόδιου οργάνου, το οποίο συνέρχεται για το σκοπό αυτό σε ειδική συνεδρίαση.

2. Η προφορική συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική σε περίπτωση που όλα τα καλούμενα πρόσωπα δηλώσουν, είτε με το έγγραφο υπόμνημά τους είτε με χωριστή έγγραφη δήλωση η οποία κατατίθεται στο πρωτόκολλο της Αρχής το αργότερο την παραμονή της συζήτησης της υπόθεσης, ότι δεν θα παραστούν κατά την ορισθείσα ημερομηνία συζήτησης. Σε αυτή την περίπτωση, η συζήτηση περατώνεται με μόνη την εκφώνηση του θεματικού αντικειμένου της υπόθεσης και ακολουθεί διάσκεψη.

3. Κατά τις συνεδριάσεις μπορούν να καλούνται τόσο μέλη του προσωπικού της ΡΑΣ, όσο και κάθε άλλο πρόσωπο, του οποίου η παρουσία κρίνεται αναγκαία.

4. Τη συζήτηση διευθύνει ο Πρόεδρος του οργάνου ακρόασης ή ο Προεδρεύων, ο οποίος κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη της συνεδρίασης, δίδει και αφαιρεί το λόγο, απευθύνει ερωτήσεις και ζητεί διευκρινίσεις από τα συμμετέχοντα πρόσωπα και εξετάζει τους μάρτυρες και τους πραγματογνώμονες.

5. Κατά την έναρξη της συνεδρίασης, ο διευθύνων τη συζήτηση ανακοινώνει το θεματικό αντικείμενο της ακρόασης και καλεί τα κληθέντα πρόσωπα να αναπτύξουν τις απόψεις τους, κατά τη σειρά που ο ίδιος ορίζει. Τα καθ' ύλην η πράξη διεξαγωγής ακρόασης πρόσωπα έχουν δικαίωμα να λάβουν το λόγο τελευταία.

6. Τα μέλη του οργάνου ακρόασης, τα παριστάμενα στελέχη του προσωπικού της ΡΑΣ και οι τυχόν εκτελούντες χρέη νομικού, οικονομικού ή τεχνικού συμβούλου της Αρχής δύνανται να απευθύνουν ερωτήσεις και να ζητούν ή να παρέχουν διευκρινίσεις προς τα κληθέντα πρόσωπα, καθώς και προς τους εξεταζόμενους μάρτυρες και τους πραγματογνώμονες.

7. Τα κληθέντα πρόσωπα δύνανται, με άδεια του διευθύνοντος τη συζήτηση, να απευθύνουν ερωτήσεις προς τα λοιπά κληθέντα πρόσωπα τα οποία παρίστανται κατά τη συζήτηση, καθώς και προς τους εξεταζόμενους μάρτυρες των άλλων μερών.

8. Κατά τη διεξαγωγή της ακρόασης, το όργανο ακρόασης δύναται να χρησιμοποιήσει, είτε αυτεπαγγέλτως είτε έπειτα από την υποβολή σχετικού αιτήματος των ενδιαφερομένων, κάθε αποδεικτικό μέσο.

9. Η διαδικασία ακρόασης διεξάγεται σε μία ή περισσότερες συνεδριάσεις, κατά την απόλυτη κρίση του οργάνου ακρόασης, και λαμβανομένης υπόψη της τυχόν ανάγκης για συλλογή πρόσθετων αποδεικτικών στοιχείων ή εξέταση επιπλέον μαρτύρων. Σε περίπτωση συνέχισης της ακροαματικής διαδικασίας σε νέα συνεδρίαση, δεν πραγματοποιείται νέα κλήτευση, αλλά αρκεί και η προφορική γνωστοποίηση του διευθύνοντος τη συζήτηση για τον τόπο και το χρόνο της επόμενης συνεδρίασης.

10. Το όργανο ακρόασης μπορεί, σε οποιοδήποτε στάδιο κατά τη διάρκεια της συζήτησης, να ζητήσει να προσκομιστούν από τα μέρη ένορκες βεβαιώσεις ή πρόσθετα έγγραφα ή στοιχεία επί συγκεκριμένου θέματος, ορίζοντας προς τούτο σχετική προθεσμία. Τα μέρη δικαιούνται, έπειτα από σχετικό αίτημα, να λάβουν γνώση κάθε εγγράφου ή στοιχείου που προσκομίζεται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, με την επιφύλαξη του άρθρου 11 του παρόντος.

11. Η προφορική συζήτηση συγκεκριμένης υπόθεσης μπορεί, κατόπιν συνεννόησης με τα καλούμενα πρόσωπα, να γίνει εν όλω ή εν μέρει με χρήση τεχνικών μέσων (τηλεδιάσκεψη), σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ή για άλλο σοβαρό λόγο.

Άρθρο 17

Νομιμοποίηση παριστάμενων προσώπων και πληρεξουσίων

1. Κατά την έναρξη της συζήτησης, τα παριστάμενα πρόσωπα δηλώνουν το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητά τους υπό την οποία μετέχουν στη συνεδρίαση. Τα κληθέντα πρόσωπα επίσης δηλώνουν εάν παρίστανται αυτοπροσώπως, μετά ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου.

2. Κάθε παριστάμενο πρόσωπο, πλην των προσώπων τα οποία κλήθηκαν με την πράξη διεξαγωγής ακρόασης, οφείλει να προσκομίσει ταυτόχρονα, κατά τη συζήτηση, και τα στοιχεία της νομιμοποίησής του. Αν τα στοιχεία αυτά δεν υποβληθούν ή αν τα υποβληθέντα στοιχεία δεν είναι πλήρη, το όργανο ακρόασης δύναται, κατά την κρίση του, είτε να προχωρήσει στη συζήτηση, τάσσοντας προθεσμία για την υποβολή ή τη συμπλήρωσή τους, είτε να αναβάλει τη συζήτηση για το λόγο αυτό.

3. Η νομιμοποίηση των πληρεξουσίων δικηγόρων και των εκπροσώπων των κληθέντων προσώπων πραγματοποιείται είτε με προφορική δήλωση αυτών ή του νόμιμου εκπροσώπου τους κατά την έναρξη της συζήτησης, είτε με ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο. Σε περίπτωση νομικών προσώπων, υποβάλλεται επικυρωμένο αντίγραφο της σχετικής απόφασης του εν ισχύ οργάνου διοίκησης αυτών.

4. Ο πληρεξούσιος δικηγόρος, εφόσον έχει προηγηθεί η νομιμοποίησή του, θεωρείται και αντίκλητος του

κληθέντος προσώπου το οποίο εκπροσωπεί, εφόσον η κατοικία του ή η επαγγελματική του εγκατάσταση βρίσκονται εντός της Αττικής. Τυχόν αντικατάσταση του αντικλήτου γνωστοποιείται εγγράφως στη Γραμματεία της ΡΑΣ.

5. Για τις πράξεις της προδικασίας τεκμαίρεται ότι υφίσταται πληρεξουσιότητα, εφόσον επακολουθήσει η νομιμοποίηση του πληρεξουσίου ή εμφανισθεί στη συζήτηση το κληθέν πρόσωπο ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του και δηλώσει ότι εγκρίνει τη διενέργεια των πράξεων αυτών.

6. Αν κατά τη διάσκεψη διαπιστωθεί ότι τα κατά νόμο στοιχεία της νομιμοποίησης ή πληρεξουσιότητας έχουν μεν υποβληθεί, πλην όμως αυτά παρουσιάζουν ελλείψεις, ο Πρόεδρος ή ο Προεδρεύων, με πράξη του, καλεί τον εμφανιζόμενο ως νόμιμο εκπρόσωπο ή πληρεξούσιο να τα συμπληρώσει, τάσσοντας προς τούτο προθεσμία.

7. Αν ο νόμιμος εκπρόσωπος ή ο πληρεξούσιος τελικώς δεν νομιμοποιηθεί, το όργανο ακρόασης δύναται, κατά τη διακριτική του ευχέρεια, να μη λάβει υπόψη τις διαδικαστικές πράξεις που διενεργήθηκαν από εκείνον και να απορρίψει για το λόγο αυτό ισχυρισμό, ένσταση ή αίτημα που υποβλήθηκε από εκείνον.

8. Κάθε μεταβολή στη νομιμοποίηση και την πληρεξουσιότητα πρέπει να γνωστοποιείται αμελλητί στη Γραμματεία της ΡΑΣ από το ενδιαφερόμενο μέρος. Διαφορετικά, οι επιδόσεις εξακολουθούν να γίνονται εγκύρως από την Αρχή στα πρόσωπα και τις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί.

Άρθρο 18

Μάρτυρες - Εμπειρογνώμονες - Διερμηνείς

1. Ενώπιον του οργάνου ακρόασης δύνανται να εξετάζονται μάρτυρες. Πριν από την εξέταση, ο μάρτυρας οφείλει να ορκιστεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως εκάστοτε ισχύουν. Κάθε μάρτυρας εξετάζεται προφορικά και χωριστά από τους άλλους. Επιτρέπεται εξέταση μάρτυρα σε αντιπαράσταση με άλλο μάρτυρα ή καλούμενο μέρος.

2. Αποκλείεται να εξετασθούν ως μάρτυρες τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Ο αποκλεισμός αυτός μπορεί να αρθεί αν το επιτρέψουν, τόσο εκείνος που εμπιστεύθηκε στα πρόσωπα αυτά το σχετικό θέμα όσο και αυτός τον οποίο αφορά το αντίστοιχο απόρρητο. Κάθε καλούμενο μέρος μπορεί να ζητήσει την εξαίρεση του μάρτυρα, αν στο πρόσωπό του συντρέχει λόγος αποκλεισμού σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, εφόσον αποδείξει τη συνδρομή του επικαλούμενου λόγου.

3. Αν το όργανο ακρόασης κρίνει ότι ανακλύπτουν ζητήματα για τη διάγνωση των οποίων απαιτούνται ειδικές γνώσεις, μπορεί να διατάζει πραγματογνωμοσύνη και να ορίσει, κατά την κρίση του, έναν ή περισσότερους εμπειρογνώμονες για τη διερεύνηση των ζητημάτων αυτών. Οι εμπειρογνώμονες ορκίζονται, ενώπιον του οργάνου ακρόασης, ότι θα εκτελέσουν τα καθήκοντά τους με πλήρη αντικειμενικότητα, ευσυνειδησία, επιμέλεια και εχεμύθεια. Κατά τα λοιπά, τηρείται ο τύπος του όρκου των μαρτύρων.

4. Οι εμπειρογνώμονες μπορούν: α) να λαμβάνουν γνώση των στοιχείων του φακέλου, περιλαμβανομένων των απορρήτων, και να λαμβάνουν αντίγραφα αυτών σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή και β) να ζητούν από την Αρχή τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες ή διευκρινίσεις. Η ΡΑΣ, κατά τη διάρκεια της πραγματογνωμοσύνης, μπορεί να δίνει οδηγίες σχετικές με τη διεξαγωγή της.

5. Όσοι εμπειρογνώμονες προτείνονται από τα μέρη προς εξέταση με το υπόμνημά τους, δύναται να εξετάζονται ενώπιον του οργάνου ακρόασης ως μάρτυρες.

6. Για τα μέρη, τους μάρτυρες και τους εμπειρογνώμονες που αγνοούν την ελληνική γλώσσα, ορίζεται από τον Πρόεδρο ή τον Προεδρεύοντα διερμηνέας, ο οποίος ορκίζεται ενώπιον του οργάνου ακρόασης ότι θα μεταφράσει με ακρίβεια και πιστότητα όλα όσα θα διαμειφθούν.

7. Αν κάποιος από τα μέρη ή τους μάρτυρες είναι κωφός, άλαλος ή κωφάλαλος, η συνεννόηση μαζί του γίνεται εγγράφως. Τις απαντήσεις του υπογράφει ο Πρόεδρος ή ο Προεδρεύων και περιλαμβάνονται, μαζί με τις αντίστοιχες ερωτήσεις, στο πρακτικό της συζήτησης. Αν τα πρόσωπα αυτά δεν είναι ικανά να απαντήσουν εγγράφως, ορίζεται κατάλληλος διερμηνέας, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

8. Τα έξοδα διερμηνείας βαρύνουν το ενδιαφερόμενο μέρος.

9. Αποκλείεται ο διορισμός προσώπου ως εμπειρογνώμονα ή διερμηνέα σε υπόθεση: α) από την έκβαση της οποίας έχει άμεσο ή έμμεσο συμφέρον, ή β) στην οποία έχει αναμειχθεί αυτοπροσώπως ή μέσω παρένθετου προσώπου με οποιονδήποτε τρόπο, όπως ιδίως με την ιδιότητα του πληρεξουσίου, αντιπροσώπου, εκπροσώπου, συμβούλου, πραγματογνώμονα, μάρτυρα ή νομικού παραστάτη, ή γ) εφόσον υπήρξε κατά την προηγούμενη πενταετία ή εξακολουθεί να υφίσταται σχέση αυτού με φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο εμπλέκεται άμεσα ή έμμεσα στην υπόθεση, και ιδίως σχέση παροχής υπηρεσίας, συμβουλής, εργασίας ή έργου, την οποία έχει αναλάβει δυνάμει εντολής ή οποιαδήποτε έννομης σχέσης.

10. Αποκλείεται, επίσης, ο διορισμός προσώπου ως εμπειρογνώμονα ή διερμηνέα, εφόσον ένα από τα μέρη ή άλλο συνδεδεμένο με την υπόθεση πρόσωπο: α) έχει ή είχε την ιδιότητα του συζύγου ή συγγενούς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας του προσώπου αυτού, σε ευθεία γραμμή απεριορίστα και εκ πλαγίου μέχρι και τέταρτου βαθμού, ή β) είναι πρόσωπο με το οποίο έχει ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα.

Άρθρο 19

Ακρόαση τρίτων

Εάν ορισμένο πρόσωπο παρίσταται στη συζήτηση ως τρίτος σύμφωνα με το άρθρο 13 του παρόντος, και εφόσον το όργανο ακρόασης κρίνει, κατά τη διακριτική του ευχέρεια, ότι η ενεργή συμμετοχή του τρίτου μπορεί να συμβάλει στη διακρίβωση της αλήθειας, το όργανο ακρόασης δύναται, κατά περίπτωση, να του επιτρέψει:

α) να αναπτύξει προφορικά τις απόψεις του ενώπιον του οργάνου ακρόασης,

β) να απευθύνει ερωτήσεις στα μέρη και τους λοιπούς συμμετέχοντες στη συζήτηση, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 16, του παρόντος,

γ) να παραλάβει τα πρακτικά της συζήτησης, ώστε να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα μετά το τέλος αυτής,

δ) να παραλάβει αντίγραφα των μη εμπιστευτικών εκδόσεων των υπομνημάτων των λοιπών συμμετεχόντων προσώπων.

Άρθρο 20

Διακοπή συζήτησης

1. Το όργανο ακρόασης μπορεί να αποφασίσει τη διακοπή της συζήτησης για σπουδαίο λόγο, εφόσον κρίνει ότι για την εξέταση των αναφερόμενων ζητημάτων απαιτείται συμπληρωματική διερεύνηση της υπόθεσης από την αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα της ΡΑΣ ή προσκόμιση κρίσιμων συμπληρωματικών εγγράφων ή στοιχείων ή διενέργεια πραγματογνωμοσύνης ή κλήση προς εξέταση ουσιωδών μαρτύρων ή άλλων προσώπων. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο διακοπή της συζήτησης δεν μπορεί, πλην εξαιρετικών περιστάσεων, να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες.

2. Η διακοπείσα συζήτηση συνεχίζεται σε επόμενη συνεδρίαση του οργάνου ακρόασης με τη συμμετοχή των μελών της αρχικής σύνθεσης αυτού, εκτός αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι. Σε περίπτωση που στη νέα συνεδρίαση συμμετέχουν μέλη τα οποία δεν συμμετείχαν στην προηγούμενη συνεδρίαση του οργάνου ακρόασης, τα μέλη αυτά ενημερώνονται με ακρίβεια και πληρότητα για τα διαμειφθέντα στην προηγούμενη συνεδρίαση. Η σχετική ενημέρωση επιβεβαιώνεται με δήλωση των μελών αυτών, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά.

3. Σε περίπτωση διακοπής της συζήτησης, δεν απαιτείται νέα κλήτευση των καλούμενων προσώπων τα οποία παρίστανται στην αρχική συζήτηση, εφόσον ο χρόνος και ο τόπος της νέας συζήτησης ανακοινώνονται με την αναγγελία της διακοπής.

Άρθρο 21

Τήρηση πρακτικών

1. Καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησης τηρούνται πρακτικά από το Γραμματέα του οργάνου ακρόασης. Μετά το τέλος της διαδικασίας, τα πρακτικά υπογράφονται από τον Γραμματέα και επικυρώνονται από τον Πρόεδρο του οργάνου ακρόασης ή τον Προεδρεύοντα.

2. Στα πρακτικά μνημονεύονται, ιδίως, τα ονόματα και η ιδιότητα των παρισταμένων, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης και τα θέματα που συζητήθηκαν.

3. Προς υποβοήθηση αποκλειστικά του έργου των Γραμματέων των οργάνων ακρόασης, μπορούν να χρησιμοποιούνται ηλεκτρονικά μέσα (ιδίως φωνοληψία) για την καταγραφή του συνόλου ή μέρους της προφορικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των μαρτυρικών καταθέσεων. Μετά την κατάρτιση, υπογραφή και επικύρωση των πρακτικών όλα τα σχετικά ηλεκτρονικά βοηθήματα καταστρέφονται.

4. Μετά την κατάρτιση, υπογραφή και επικύρωση των πρακτικών, αντίγραφα αυτών χορηγούνται στα κληθέντα πρόσωπα ή σε τρίτο που θεμελιώνει προς τούτο ειδικό έννομο συμφέρον, κατόπιν αιτήματος και με δαπάνη των εν λόγω προσώπων, με την επιφύλαξη της διαφύλαξης τυχόν απόρρητων ή εμπιστευτικών πληροφοριών τις οποίες αυτά περιέχουν.

Άρθρο 22

Κατάθεση συμπληρωματικών υπομνημάτων και στοιχείων

1. Μετά την περάτωση της διαδικασίας ακρόασης, τα κληθέντα πρόσωπα δικαιούνται, κατόπιν σχετικού αιτήματος, να καταθέσουν συμπληρωματικό έγγραφο υπόμνημα επί των διαλαμβανομένων στην ακρόαση, εντός προθεσμίας τασσόμενης από τον Πρόεδρο ή τον Προεδρεύοντα κατά τη συζήτηση της υπόθεσης. Εντός της ίδιας προθεσμίας, τα κληθέντα πρόσωπα προσκομίζουν και το σύνολο των επικαλούμενων από αυτά εγγράφων ή στοιχείων, καθώς και τυχόν έγγραφα ή στοιχεία τα οποία ζητήθηκαν από το όργανο ακρόασης κατά τη διενέργεια της συζήτησης. Σε περίπτωση που τα μέρη ζητήσουν, κατά τη συζήτηση, την κοινοποίηση σε αυτά των πρακτικών της συνεδρίασης, η τασσόμενη προθεσμία για την υποβολή συμπληρωματικού υπομνήματος εκκινεί από την κοινοποίηση των πρακτικών. Ως προς τον τρόπο υποβολής του συμπληρωματικού υπομνήματος εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 12, παράγραφος 1, του παρόντος Κανονισμού.

2. Το όργανο ακρόασης μπορεί, οποτεδήποτε μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης, να ζητήσει να προσκομισθούν από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο συμμετείχε στη συζήτηση συγκεκριμένα έγγραφα, νέα στοιχεία ή ένορκες βεβαιώσεις, καθώς επίσης και να υποβάλει διευκρινιστικές ερωτήσεις, τάσσοντας ειδική προθεσμία προς κατάθεση ή απάντηση.

3. Κάθε κληθέν πρόσωπο δικαιούται να καταθέσει προσθήκη επί κατατεθέντος υπομνήματός του (αρχικού ή συμπληρωματικού), προς αντίκρουση των απόψεων των λοιπών κληθέντων μερών, εντός προθεσμίας τριών (3) εργασίμων ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 23

Συνεξέταση και χωρισμός υποθέσεων

Σε οποιοδήποτε στάδιο μέχρι το πέρας της ακροαματικής διαδικασίας, το αρμόδιο όργανο ακρόασης δύναται, κατόπιν σχετικού αιτήματος καλούμενου προσώπου ή εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας της ΡΑΣ ή αυτεπαγγέλτως, να διατάξει τη συνεξέταση ή το χωρισμό υποθέσεων οι οποίες έχουν εισαχθεί ενώπιόν του, εφόσον αυτό κρίνεται σκόπιμο για οποιονδήποτε διαδικαστικό ή ουσιαστικό λόγο.

Άρθρο 24

Παραίτηση από καταγγελία

1. Παραίτηση από υποβληθείσα καταγγελία ενώπιον της ΡΑΣ είναι δυνατή σε οποιοδήποτε στάδιο διερεύνησης της υπόθεσης και μέχρι το τέλος της συζήτησης.

2. Η παραίτηση υποβάλλεται: α) με έγγραφη δήλωση, η οποία υποβάλλεται στο πρωτόκολλο της Αρχής, ή, β) εφόσον έχει ξεκινήσει η συζήτηση, και με έγγραφη ή προφορική δήλωση ενώπιον του αρμόδιου οργάνου ακρόασης, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά. Τη δήλωση παραίτησης υποβάλλει είτε ο καταγγέλλων αυτοπροσώπως, είτε ο πληρεξούσιος δικηγόρος του είτε

άλλος εκπρόσωπος του καταγγέλλοντος, ειδικώς προς τούτο εξουσιοδοτημένος.

3. Εφόσον η δήλωση παραίτησης υποβληθεί μετά την κοινοποίηση της πράξης διεξαγωγής ακρόασης, απαιτείται και η συναίνεση εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία.

4. Η υποβολή δήλωσης παραίτησης δεν διακόπτει αυτοδικαίως τη διερεύνηση της υπόθεσης ή την κίνηση και εξέλιξη της διαδικασίας ακρόασης από τη ΡΑΣ. Αν η δήλωση παραίτησης υποβάλλεται στην Αρχή πριν από την ημερομηνία της πρώτης συζήτησης, η Ολομέλεια της ΡΑΣ, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας, αποφασίζει αν η διερεύνηση της υπόθεσης θα τερματιστεί και η υπόθεση θα τεθεί στο αρχείο ή αν, αντίθετα, η υπόθεση θα κρατηθεί και θα διερευνηθεί αυτεπαγγέλτως, ωσάν να μην είχε υποβληθεί η δήλωση παραίτησης. Αν η παραίτηση υποβάλλεται ενώπιον του οργάνου ακρόασης, το όργανο αυτό αποφασίζει για το αποδεκτό ή μη της παραίτησης και την περαιτέρω εξέλιξη της υπόθεσης.

5. Ανάκληση της υποβληθείσας δήλωσης παραίτησης δεν επιτρέπεται. Παραίτηση υπό όρο ή αίρεση είναι ανίσχυρη.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν κωλύουν τη ΡΑΣ να ανασύρει υπόθεση η οποία έχει τεθεί στο αρχείο της, κινώντας εκ νέου διαδικασία διερεύνησης της υπόθεσης αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ

Άρθρο 25 Διάσκεψη και σύνταξη πορίσματος από την Επιτροπή Ακρόασης

1. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε περίπτωση που το όργανο ακρόασης της υπόθεσης δεν συμπίπτει με την Ολομέλεια της ΡΑΣ.

2. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ακρόασης, η επιληφθείσα της υπόθεσης Επιτροπή Ακρόασης, αφού συνέλθει σε μυστική συνεδρίαση και λάβει χώρα ανταλλαγή απόψεων των μελών της, διατυπώνει το πόρισμά της κατά πλειοψηφία. Επί της διαδικασίας εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ. 2 έως 5 του επόμενου άρθρου.

3. Σε περιπτώσεις διαπίστωσης παραβάσεων, στο πόρισμα διατυπώνεται και η πρόταση της Επιτροπής Ακρόασης για τις επιβαλλόμενες κυρώσεις και μέτρα.

4. Κατά τη σύνταξη του πορίσματος καταγράφονται όλες οι διατυπωθείσες απόψεις, καθώς και οι όλες οι διατυπωθείσες προτάσεις επί των επιβαλλόμενων μέτρων και κυρώσεων.

5. Το πόρισμα της Επιτροπής Ακρόασης υποβάλλεται στην Ολομέλεια της ΡΑΣ. Η Ολομέλεια μπορεί να ανπέμψει την υπόθεση στην επιληφθείσα Επιτροπή Ακρόασης, εάν διαπιστώσει την ύπαρξη νομικών ή ουσιαστικών πλημμελειών ή ελλείψεων. Εάν η Ολομέλεια διαπιστώσει ότι ανακύπτουν ζητήματα, για την επίλυση των οποίων απαιτείται να προσκομιστούν από τα μέρη περισσότερα στοιχεία ή να διεξαχθεί από την αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα περαιτέρω έρευνα, εκδίδει σχετική απόφαση.

Άρθρο 26 Διάσκεψη και έκδοση απόφασης

1. Κατόπιν της ολοκλήρωσης της ακροαματικής διαδικασίας και της τυχόν διαβίβασης του πορίσματος της Επιτροπής Ακρόασης στην Ολομέλεια της ΡΑΣ, η Ολομέλεια συνέρχεται σε μυστική διάσκεψη για την έκδοση απόφασης.

2. Η κατά τη διάσκεψη παρουσία άλλων προσώπων πλην των μελών της ΡΑΣ δεν επιτρέπεται. Η Ολομέλεια της ΡΑΣ ωστόσο διατηρεί την ευχέρεια να καλέσει, προς παροχή πληροφοριών ή διευκρινίσεων ή προσαγωγή στοιχείων επί της κρινόμενης υπόθεσης, υπηρεσιακά ή άλλα πρόσωπα, τα οποία αποχωρούν πριν την έναρξη ή τη συνέχιση της σχετικής συζήτησης.

3. Αν η διάσκεψη διαρκεί περισσότερες από μία συνεδριάσεις, η απόφαση λαμβάνεται από τα μέλη που μετέχουν στην τελευταία συνεδρίαση, αφού προηγουμένως τα μέλη που δεν μετείχαν στις προηγούμενες συνεδριάσεις ενημερωθούν με πληρότητα και ακρίβεια ως προς τα ουσιώδη σημεία που συζητήθηκαν κατά τις συνεδριάσεις αυτές. Η σχετική ενημέρωση επιβεβαιώνεται με δήλωση των μελών αυτών, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά.

4. Η διάσκεψη μπορεί, κατόπιν συνεννόησης, να γίνει εν όλω ή εν μέρει με χρήση τεχνικών μέσων (τηλεδιάσκεψη), σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ή για άλλο σοβαρό λόγο.

5. Η απόφαση της ΡΑΣ λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, κατόπιν φανεράς ψηφοφορίας. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

6. Σε περίπτωση που η Ολομέλεια της ΡΑΣ διαπιστώσει την ύπαρξη παράβασης, αποφασίζει σύμφωνα με τις κατά νόμο αρμοδιότητές της. Η Ολομέλεια δύναται, ιδίως, να απαιτήσει την παύση της παράβασης είτε αμέσως είτε εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, να λάβει μέτρα προς εξασφάλιση της συμμόρφωσης των εμπλεκόμενων προσώπων και να επιβάλει τις εκάστοτε προβλεπόμενες κυρώσεις.

7. Η Ολομέλεια της ΡΑΣ εκδίδει την απόφασή της εντός έξι (6) εβδομάδων από την περιέλευση σε αυτήν όλων των σχετικών πληροφοριών.

8. Η απόφαση είναι ειδικά αιτιολογημένη και περιέχει μνεία των ονομάτων και των απόψεων των τυχόν μειοψηφησάντων μελών.

9. Κατά τη διάσκεψη συντάσσονται πρακτικά, στα οποία μνημονεύονται, ιδίως, τα ονόματα και η ιδιότητα των παριστάμενων μελών, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, τα θέματα που συζητήθηκαν με συνοπτική αλλά περιεκτική αναφορά στο περιεχόμενό τους, η μορφή και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας και η απόφαση που λήφθηκε. Στα πρακτικά επίσης καταχωρίζονται τα ονόματα και οι γνώμες των μελών που τυχόν μειοψήφησαν. Τα πρακτικά συντάσσονται από το μέλος που επιφορτίζεται με το καθήκον αυτό από τον Πρόεδρο και επικυρώνονται από τον Πρόεδρο.

10. Μετά την καθαρογραφή της απόφασης, αυτή υπογράφεται από τον Πρόεδρο της ΡΑΣ και καθορίζεται ο αριθμός των εκδόσεών της, ανάλογα με τον αριθμό των μερών και

των στοιχείων τα οποία θεωρούνται απόρρητα για τα λοιπά μέρη και τους τρίτους. Κάθε έκδοση φέρει, σε κάθε σελίδα της, σχετική σημείωση περί του αποδέκτη αυτής. Στο σχέδιο της απόφασης αναγράφεται ο αριθμός των εκδόσεων της και οι αποδέκτες κάθε επιμέρους έκδοσης. Ανά έκδοση παραλείπονται τα στοιχεία εκείνα, τα οποία είναι απόρρητα έναντι του συγκεκριμένου αποδέκτη αυτής, εκτός αν αυτά κρίνονται αναγκαία για την αιτιολογία της απόφασης. Στην περίπτωση αυτή, η αποκάλυψη απόρρητων στοιχείων πρέπει να βασίζεται στην αρχή της αναλογικότητας και να γίνεται με συνεκτίμηση των νόμιμων συμφερόντων των προσώπων τα οποία αφορά το απόρρητο.

11. Η Ολομέλεια της ΡΑΣ μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή της, εφόσον περιέλθουν σε γνώση της νέα κρίσιμα στοιχεία ή στοιχεία τα οποία δεν της είχαν γνωστοποιηθεί. Στην περίπτωση αυτή, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να κληθούν εκ νέου σε ακρόαση, έγγραφη ή και προφορική.

Άρθρο 27

Κοινοποίηση και δημοσίευση απόφασης

1. Η απόφαση, μετά την καθαρογραφή και υπογραφή της, καταχωρίζεται σε ιδιαίτερο ηλεκτρονικό βιβλίο. Μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την καταχώριση αυτή, η απόφαση αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΡΑΣ και κοινοποιείται στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 15 του άρθρου 27, του ν. 3891/2010, όπως ισχύει. Στην έκδοση αυτή δεν περιλαμβάνονται τυχόν επιχειρηματικά, επαγγελματικά ή άλλα απόρρητα.

2. Αντίγραφο της απόφασης, στην οικεία έκδοσή της, επιδίδεται στα ενδιαφερόμενα μέρη με δικαστικό επιμελητή ή με άλλο δημόσιο όργανο εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της. Πριν από την κοινοποίηση αυτή, η απόφαση ή τμήμα αυτής δεν δημοσιοποιείται σε οποιονδήποτε τρίτο και με οποιονδήποτε τρόπο.

Άρθρο 28

Βιβλίο αποφάσεων

1. Στο βιβλίο αποφάσεων της ΡΑΣ καταχωρίζονται:

- α) ο αριθμός της απόφασης,
- β) η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης,
- γ) ο αριθμός του ΦΕΚ στο οποίο (τυχόν) δημοσιεύθηκε, καθώς και οι αριθμοί των ΦΕΚ στα οποία δημοσιεύθηκαν τυχόν διορθώσεις της,
- δ) τα ονόματα των μερών και επί νομικών προσώπων η επωνυμία αυτών,
- ε) το θεματικό αντικείμενο της υπόθεσης,
- στ) το διατακτικό της απόφασης, και
- ζ) οι δικαστικές αποφάσεις επί ενδίκων βοηθημάτων και μέσων τα οποία (τυχόν) ασκήθηκαν κατά της απόφασης αυτής.

2. Το βιβλίο αποφάσεων μπορεί να τηρείται και σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 29

Αρχείο υποθέσεων

1. Μετά τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης, ο φάκελος της υπόθεσης τίθεται στο αρχείο της ΡΑΣ.

2. Τα στοιχεία του φακέλου κάθε υπόθεσης καταστρέφονται μετά την πάροδο πενταετίας αφότου η σχετική απόφαση της ΡΑΣ καταστεί αμετάκλητη. Για την καταστροφή συγκροτείται τριμελής επιτροπή, με απόφαση του Προέδρου, η οποία συντάσσει και σχετικό πρωτόκολλο καταστροφής. Πριν την καταστροφή, τα στοιχεία του φακέλου ψηφιοποιούνται και έκτοτε διατηρούνται σε ηλεκτρονικό αρχείο.

3. Τα σχέδια των αποφάσεων και των πρακτικών της ΡΑΣ τα οποία φέρουν τις προβλεπόμενες πρωτότυπες υπογραφές φυλάσσονται σε χωριστούς φακέλους και σε μηχανογραφημένο αρχείο.

4. Αντίγραφα των αποφάσεων της ΡΑΣ και των σχετικών πρακτικών εκδίδονται έπειτα από σχετική αίτηση των ενδιαφερόμενων μερών. Τρίτοι μπορούν να λαμβάνουν αντίγραφα των αποφάσεων της ΡΑΣ με δαπάνη τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 30

Αρμοδιότητα λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων

Η ΡΑΣ είναι αρμόδια, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και όταν έχει αποχρώσες ενδείξεις ότι η παράβαση όρων της κείμενης σιδηροδρομικής νομοθεσίας ενέχει άμεση, σοβαρή και επικείμενη απειλή για τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια υγεία ή θα προξενήσει σοβαρά οικονομικά ή λειτουργικά προβλήματα στη λειτουργία της αγοράς των σιδηροδρόμων, να λαμβάνει έκτακτα προσωρινά μέτρα προς αντιμετώπιση της κατάστασης, πριν από τη λήψη οριστικής απόφασης.

Άρθρο 31

Διαδικασία λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων

1. Η διαδικασία για τη λήψη έκτακτων και προσωρινών μέτρων κινείται είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν τεκμηριωμένης έγγραφης αίτησης του καταγγέλλοντος, ο οποίος επικαλείται και αποδεικνύει ειδικό έννομο συμφέρον προς τούτο.

2. Η αίτηση για τη λήψη έκτακτων και προσωρινών μέτρων μπορεί είτε να περιλαμβάνεται στο κείμενο της υποβαλλόμενης καταγγελίας, είτε να κατατίθεται σε χωριστό έγγραφο. Η αίτηση πρέπει να αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους που καθιστούν αναγκαία τη λήψη έκτακτων μέτρων, καθώς και τα μέτρα τα οποία, κατά την κρίση του αιτούντος, πρέπει να ληφθούν για την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης. Η αίτηση συνοδεύεται από όλα τα απαραίτητα για την αξιολόγηση των ισχυρισμών του αιτούντος στοιχεία και έγγραφα.

3. Η ΡΑΣ εξετάζει άμεσα την αίτηση και τα προσκομισθέντα στοιχεία και έγγραφα. Εφόσον η αίτηση δεν κρίνεται προδήλως αόριστη ή προδήλως αβάσιμη ή καταχρηστική, ο Πρόεδρος της ΡΑΣ ορίζει επείγοντως, με πράξη του, το αρμόδιο όργανο, το θεματικό αντικείμενο, τον τόπο και το χρόνο διεξαγωγής της σχετικής ακρόασης. Η οριζόμενη ημερομηνία ακρόασης, πλην όλως

εξαιρετικών περιστάσεων, δεν μπορεί να απέχει πάνω από δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Η πράξη αυτή επιδίδεται με συνημμένο αντίγραφο της αίτησης και των κατατεθέντων από τον αιτούντα στοιχείων και εγγράφων, με την επιφύλαξη της διαφύλαξης τυχόν απόρρητων πληροφοριών, στον καθ' ου η αίτηση, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία ακρόασης. Η πράξη αυτή επιδίδεται και στον αιτούντα εντός της ίδιας ως άνω προθεσμίας.

4. Σε περίπτωση αυτεπάγγελτης κίνησης της διαδικασίας λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων από τη ΡΑΣ, ο Προϊστάμενος της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας της ΡΑΣ προωθεί συνοπτική εισήγηση προς τον Πρόεδρο της ΡΑΣ, ο οποίος την εξετάζει άμεσα. Ο Πρόεδρος, ή, σε περίπτωση κωλύματος αυτού, ο Αντιπρόεδρος, εάν κάνει δεκτή την εισήγηση, ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου.

5. Αναβολή ακρόασης για τη λήψη έκτακτων και προσωρινών μέτρων επιτρέπεται μόνο μία φορά και σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Η νέα ημερομηνία ακρόασης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις (3) ημέρες από την αρχική ημερομηνία ακρόασης.

6. Τα ενδιαφερόμενα μέρη δικαιούνται να καταθέσουν έγγραφο υπόμνημα προκειμένου να εκθέσουν τους ισχυρισμούς τους, καθώς και αποδεικτικά στοιχεία, το αργότερο μέχρι το πέρας της ακροαματικής διαδικασίας. Κατ' εξαίρεση, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος των ενδιαφερομένων μερών, το οποίο υποβάλλεται κατά την ακρόαση, ο Πρόεδρος του οργάνου ακρόασης ή ο Προεδρεύων δύναται να χορηγήσει στα μέρη προθεσμία για την υποβολή συμπληρωματικού υπομνήματος και προσκομιδή νέων εγγράφων ή στοιχείων, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις (3) ημέρες από την ημερομηνία ακρόασης.

7. Με απόφασή της, η Ολομέλεια της ΡΑΣ δύναται να συγκροτεί μία ή περισσότερες Διαιτητικές Επιτροπές Ακρόασεων για τη λήψη έκτακτων και προσωρινών μέτρων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του παρόντος.

Άρθρο 32

Απόφαση έκτακτων και προσωρινών μέτρων

1. Μετά το πέρας της ακρόασης, το ορισθέν όργανο ακρόασης, σε περίπτωση που αυτό δεν συμπίπτει με την Ολομέλεια της ΡΑΣ, εκδίδει σχετικό πόρισμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25 του παρόντος. Σε περίπτωση που το όργανο ακρόασης κρίνει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 30, εισηγείται προς τον Πρόεδρο τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

2. Η Ολομέλεια της ΡΑΣ εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση και, εφόσον κρίνει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 30 του παρόντος, διατάσσει τα αναγκαία, κατά την κρίση της, μέτρα. Η απόφαση εκδίδεται το συντομότερο δυνατόν και, σε κάθε περίπτωση, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της ακρόασης, και κοινοποιείται στον καθ' ου η διαδικασία, καθώς και στον αιτούντα. Κατά τα λοιπά, ως προς τη διαδικασία έκδοσης της απόφασης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 26.

3. Τα επιβαλλόμενα μέτρα περιορίζονται στα κατάλληλα και απολύτως αναγκαία για την αποτροπή του συγκε-

κριμένου, άμεσα επικείμενου και σοβαρού κινδύνου ο οποίος κρίνεται ότι συντρέχει στην κρινόμενη υπόθεση. Κατά την επιλογή των μέτρων, η ΡΑΣ δεν δεσμεύεται από τα μέτρα τα οποία τυχόν προτάθηκαν από τον αιτούντα.

4. Η απόφαση της ΡΑΣ περί λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων είναι άμεσα εκτελεστή και μπορεί ταυτόχρονα να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης.

5. Τα έκτακτα και προσωρινά μέτρα έχουν ισχύ διάρκειας έως τριών (3) μηνών, η οποία, σε περιπτώσεις μη ολοκλήρωσης των απαιτούμενων διαδικασιών συμμόρφωσης, μπορεί να παραταθεί για τρεις (3) επιπλέον μήνες, με αιτιολογημένη απόφαση.

6. Ο καθ' ου η διαδικασία λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων έχει τη δυνατότητα, είτε πριν την έκδοση της απόφασης περί λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων, είτε κατά το χρονικό διάστημα της ισχύος των μέτρων αυτών, να υποβάλει αίτηση στη ΡΑΣ, προτείνοντας μέτρα αποκατάστασης. Εάν τα προτεινόμενα μέτρα αποκατάστασης κριθούν επαρκή, η Ολομέλεια της ΡΑΣ τα επικυρώνει με απόφασή της, ανακαλώντας τυχόν προσωρινά μέτρα τα οποία είχαν προηγουμένως ληφθεί.

Άρθρο 33

Προσωρινή διαταγή

Στο πλαίσιο της διαδικασίας για λήψη έκτακτων και προσωρινών μέτρων, ο Πρόεδρος της ΡΑΣ ή το αρμόδιο όργανο ακρόασης μπορεί να εκδώσει προσωρινή διαταγή είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν σχετικού αιτήματος του ενδιαφερόμενου μέρους, κατόπιν συνοπτικής εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας. Η προσωρινή διαταγή ισχύει το αργότερο έως την έκδοση της απόφασης επί των έκτακτων και προσωρινών μέτρων. Το όργανο ακρόασης καλεί το καθ' ου η διαδικασία πρόσωπο σε ακρόαση προ 24, τουλάχιστον, ωρών. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999), όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 34

Δεσμεύσεις

1. Επί εκκρεμών υποθέσεων ενώπιον της ΡΑΣ αναφορικά με φερόμενες παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού στην αγορά των σιδηροδρομικών υπηρεσιών, οι ελεγχόμενες επιχειρήσεις δύνανται να υποβάλουν πρόταση δεσμεύσεων σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, σε οποιοδήποτε στάδιο της διερευνητικής διαδικασίας και, πάντως, το αργότερο κατά τη συζήτηση της σχετικής υπόθεσης.

2. Κατόπιν της υποβολής πρότασης δεσμεύσεων, η ΡΑΣ εκκινεί διαδικασία αξιολόγησης των προτεινόμενων δεσμεύσεων, εφόσον εκτιμά ότι: α) η πρόθεση ανάληψης δεσμεύσεων για την πλήρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των πιθανολογούμενων προβλημάτων ανταγωνισμού είναι ειλικρινής, β) η συγκεκριμένη υπόθεση κρίνεται καταρχήν πρόσφορη για την ανάληψη δεσμεύσεων, και γ) η φύση, τα χαρακτηριστικά και το περιεχόμενο των δεσμεύσεων ενδείκνυνται για την αποκατάσταση των συνθηκών ανταγωνισμού στην αγορά.

3. Σε περίπτωση εκκίνησης διαδικασίας αξιολόγησης δεσμεύσεων κατά την προηγούμενη παράγραφο, ο Πρόεδρος της ΡΑΣ ή, σε περίπτωση κωλύματος αυτού, ο Αντιπρόεδρος, εκδίδει πράξη διεξαγωγής ακρόασης, με αντικείμενο είτε αποκλειστικά την εξέταση των προτεινόμενων δεσμεύσεων, είτε τόσο την εξέταση των προτεινόμενων δεσμεύσεων, όσο και τη διερεύνηση των σχετικών παραβάσεων. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του παρόντος.

4. Η διαδικασία αξιολόγησης των προτεινόμενων δεσμεύσεων μπορεί να διακοπεί ανά πάσα στιγμή με πρωτοβουλία είτε της Αρχής, είτε των ελεγχόμενων επιχειρήσεων. Στην περίπτωση αυτή, η ΡΑΣ δύναται να συνεχίσει τη διαδικασία έρευνας και ακρόασης για τη διαπίστωση παράβασης, προκειμένου να εκδώσει σχετική απόφαση.

5. Σε περίπτωση απόρριψης των προτεινόμενων δεσμεύσεων, συνεχίζεται η διαδικασία διερεύνησης της υπόθεσης για τη διαπίστωση ή μη παράβασης. Σε περίπτωση απόρριψης των προτεινόμενων δεσμεύσεων κάποιων από τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, η εν λόγω διαδικασία συνεχίζεται ως προς τις επιχειρήσεις αυτές.

6. Η Ολομέλεια της ΡΑΣ δύναται, με την ίδια απόφαση, να απορρίψει τις υποβληθείσες δεσμεύσεις και να αποφανθεί ως προς την τέλεση ή μη των σχετικών παραβάσεων.

7. Η Ολομέλεια της ΡΑΣ μπορεί, ύστερα από αίτηση που υποβάλλει κάθε ενδιαφερόμενος ή αυτεπαγγέλτως, να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία στις εξής περιπτώσεις: α) όταν προκύπτει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών στις οποίες βασίστηκε η απόφαση δεσμεύσεων, β) όταν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αθετήσουν τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν, ή γ) όταν η απόφαση δεσμεύσεων βασίστηκε σε ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες.

Άρθρο 35

Διαδικασία επίλυσης διαφορών

1. Η ΡΑΣ, σε περίπτωση που τίθενται ενώπιόν της διαφορές επί θεμάτων τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 28, του ν. 3891/2010, όπως ισχύει, καθώς και σε οποιαδήποτε περίπτωση που καλείται να ασκήσει διαμεσολαβητικό ή αποφασιστικό ρόλο στην επίλυση διαφορών που υπάγονται στην αρμοδιότητά της, καλεί τα μέρη της διαφοράς να υπαχθούν στη διαδικασία του παρόντος άρθρου.

2. Τα μέρη δηλώνουν εγγράφως προς τη ΡΑΣ, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, ότι επιθυμούν την επίλυση της σχετικής διαφοράς ενώπιον της Αρχής.

3. Εφόσον τα μέρη υποβάλουν τη δήλωση της προηγούμενης παραγράφου, ο Πρόεδρος της ΡΑΣ ή, σε περίπτωση κωλύματος αυτού, ο Αντιπρόεδρος, εξουσιοδοτεί μέλος της Ολομέλειας ή στέλεχος του προσωπικού της Αρχής να διεξάγει διμερείς συσκέψεις με τα μέρη με σκοπό τη διευθέτηση της υπόθεσης. Το πρόσωπο που είναι αρμόδιο για τη διενέργεια των διμερών συσκέψεων είναι αρμόδιο για τον τρόπο διεξαγωγής αυτών και ενημερώνει την Αρχή για την πρόοδό τους.

4. Εφόσον διαπιστωθεί ουσιαστική και επαρκής πρόοδος ως προς την επίλυση της διαφοράς εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την έναρξη των συσκέψεων, ο Πρόεδρος της ΡΑΣ καλεί τα μέρη να υποβάλουν εγγρά-

φως τις προτάσεις τους εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί έως δεκαπέντε (15) επιπλέον ημέρες, μετά από αιτιολογημένο αίτημα του ενδιαφερομένου. Σε περίπτωση που τα μέρη δεν υποβάλουν έγγραφες προτάσεις, η διαδικασία επίλυσης της διαφοράς τερματίζεται.

5. Σε περίπτωση υποβολής προτάσεων από τα μέρη, το πρόσωπο που είναι αρμόδιο για τη διεξαγωγή των διασκέψεων, εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη όλων των προτάσεων, υποβάλλει γραπτή εισήγηση στον Πρόεδρο της ΡΑΣ, για την εισαγωγή του προς επίλυση ζητήματος στην Ολομέλεια της ΡΑΣ.

6. Κατά τη σχετική συνεδρίαση της Ολομέλειας της ΡΑΣ, τα μέρη καλούνται να παρασταθούν και να εκφράσουν και προφορικά τις απόψεις τους ενώπιον των μελών της ΡΑΣ. Η κλήση αυτή κοινοποιείται στα μέρη τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν τη συνεδρίαση.

7. Η απόφαση της ΡΑΣ εκδίδεται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την περιέλευση στην Αρχή όλων των σχετικών στοιχείων και πληροφοριών και είναι δεσμευτική και εκτελεστή για τα μέρη. Η Ολομέλεια της ΡΑΣ μπορεί να τάσσει προθεσμία για τη συμμόρφωση των μερών με την απόφασή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 36

Εφαρμοστέες διατάξεις

Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα Κανονισμό ή σε άλλη διάταξη της κείμενης νομοθεσίας, η διαδικασία ακροάσεων ενώπιον της ΡΑΣ διέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, όπως εκάστοτε ισχύει).

Άρθρο 37

Εξειδίκευση ρυθμίσεων του Κανονισμού

Η Ολομέλεια της ΡΑΣ δύναται, με αποφάσεις της, να εξειδικεύει τις ρυθμίσεις του παρόντος Κανονισμού. Η δημοσίευση των αποφάσεων αυτών θα πραγματοποιείται με ανάρτησή τους στην ιστοσελίδα της ΡΑΣ, χωρίς να απαιτείται άλλη δημοσίευση.

Άρθρο 38

Μεταβατικές διατάξεις

Ο παρών Κανονισμός εφαρμόζεται επί όλων των υποθέσεων για τις οποίες δεν έχει, μέχρι τη δημοσίευσή του, επιδοθεί η σχετική πράξη διεξαγωγής ακρόασης στα καλούμενα πρόσωπα. Σε διαφορετική περίπτωση, εφαρμόζεται η υπ' αρ. 1655/18.11.2013 απόφαση του Προέδρου της ΡΑΣ «Κανονισμός Ακροάσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων (Ρ.Α.Σ.)» (Β' 3080).

Άρθρο 39

Καταργούμενες διατάξεις

Με την έκδοση του παρόντος Κανονισμού, καταργείται, με την επιφύλαξη του προηγούμενου άρθρου, η υπ' αρ. 1655/18.11.2013 απόφαση του Προέδρου της ΡΑΣ (Β' 3080), καθώς και κάθε διάταξη και κάθε κανονιστική πράξη η οποία αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή κατά

το μέρος που ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο ζητήματα τα οποία διέπονται από τον παρόντα Κανονισμό.

Άρθρο 40

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο παρών Κανονισμός να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 9 Ιουνίου 2021

Η Πρόεδρος

ΙΩΑΝΝΑ ΤΣΙΑΠΑΡΙΚΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

